

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – ŁĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

Raport diagnostyczny 2013

**Opracował:
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2014

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	9
3. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	13
4. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	14
5. ANALIZA OFERT PRACY.....	21
6. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	25
7. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. MIASTO TYCHY	33
8. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. POWIAT BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKI.....	38
WNIOSKI.....	42

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2013r. do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i roku.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi rok 2013, zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziński.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która

porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy¹. Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych².

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

¹ Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 kwietnia 2010 r. (Dz. U. z 2010r., nr 82, poz. 537).

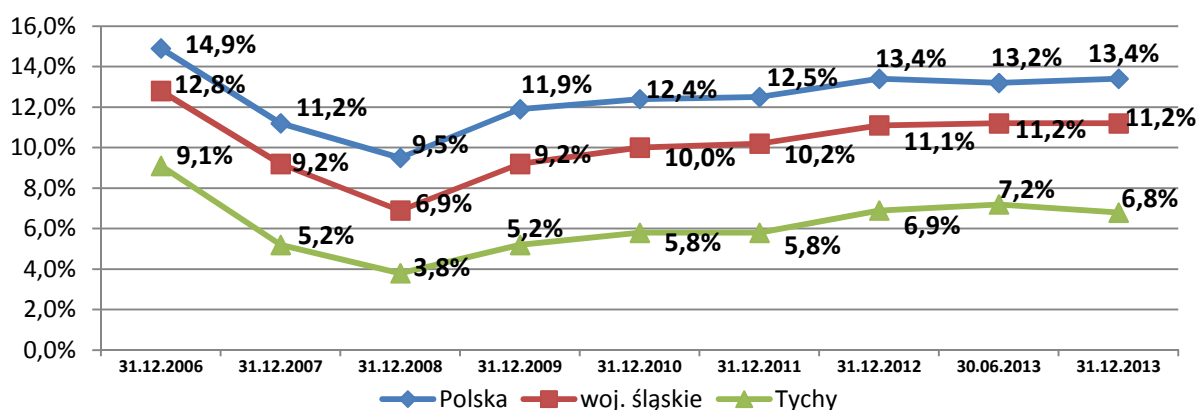
² Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

1. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec grudnia 2013r. wyniosła 6,8% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 4,4%) i w kraju (o 6,6%).

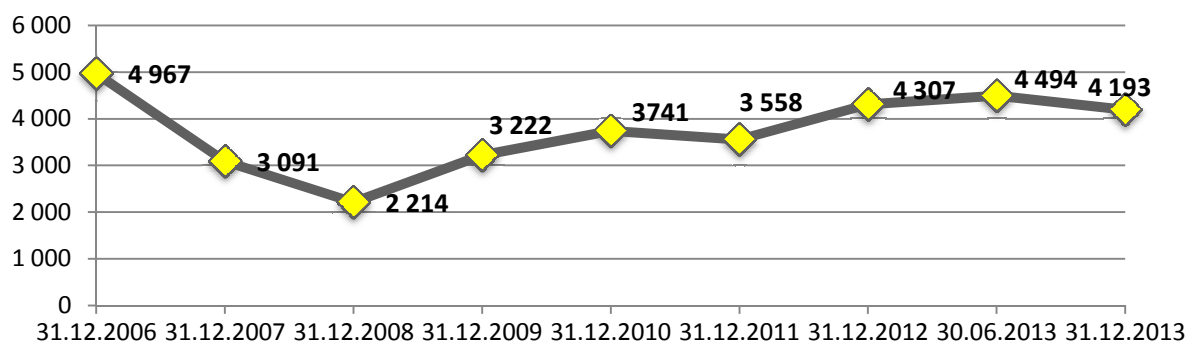
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2013r. wynosiła 4 193 i była o 114 osób niższa niż w grudniu 2012r. Dokładniej, w formie graficznej przedstawiają to wykresy 1 - 3.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2006r. – grudzień 2013r. na tle woj. śląskiego i kraju.

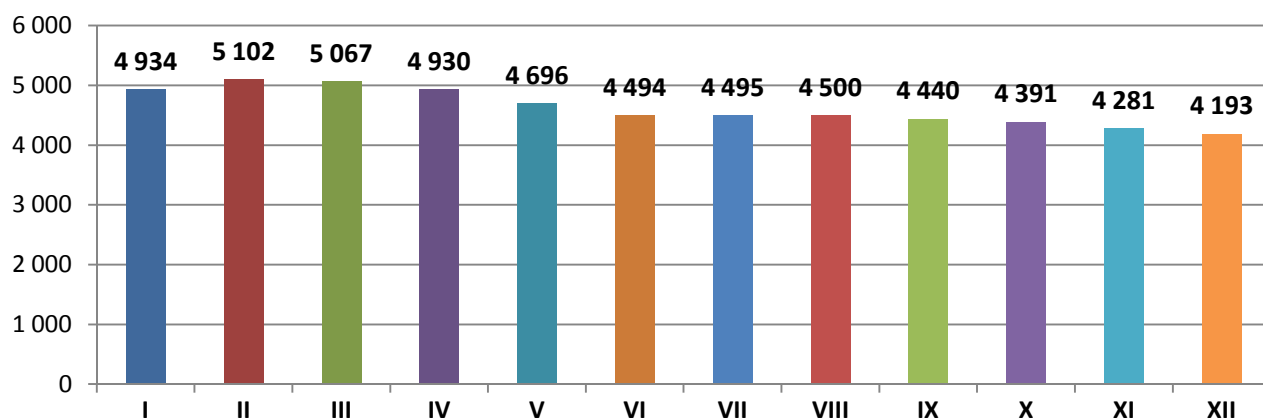
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2006 – 2013.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy. Styczeń – Grudzień 2013r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 31.12.2013r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 1. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 31.12.2013r.)

Płeć	N	%
kobiety	2 261	53,9%
mężczyźni	1 932	46,1%
SUMA	4 193	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – w dalszym ciągu dominują kobiety, które stanowią 53,9% (57,4% w grudniu 2012r.) ogółu bezrobotnych.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 2. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 31.12.2013r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	531	12,7%
25-34 lata	1174	28,0%
35-44 lata	848	20,2%
45-54 lata	803	19,2%

55-59 lat	656	15,6%
pow. 60 lat	181	4,3%
SUMA	4193	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W grudniu 2013 roku najwięcej zarejestrowanych osób było wśród bezrobotnych w przedziale wiekowym 25-34 lata (1174 osób, tj. 28%), oraz w przedziale wiekowym 35-44 lata (848 osób, 20%). Najmniej natomiast zarejestrowanych było wśród osób w przedziale wiekowym powyżej 60 lat (181 osób, tj. 4,3% wszystkich zarejestrowanych).

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest wykształcenie.

Tabela 3. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2013r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	602	14,4%
policealne i średnie zawodowe	1014	24,2%
średnie ogólnokształcące	448	10,7%
zasadnicze zawodowe	1167	27,8%
gimnazjalne i poniżej	962	22,9%
SUMA	4193	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Prawie 51% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. 34,9% to osoby posiadające średnie wykształcenie. Natomiast odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł 14,4%.

Analizując następną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 70% bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 30% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 4. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2013r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	462	11,0%
od 1 do 3 miesięcy	756	18,0%
od 3 do 6 miesięcy	802	19,1%
od 6 do 12 miesięcy	920	21,9%
od 1 roku do 2 lat	744	17,9%
powyżej 2 lat	509	12,1%
SUMA	4193	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 31.12.2013r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	427	10,2%
do 1-go roku	627	15,0%
od 1 do 5 lat	866	20,7%
od 5 do 10 lat	616	14,7%
od 10 do 20 lat	711	17,0%
od 20 do 30 lat	602	14,4%
powyżej 30 lat	344	8,2%
SUMA	4193	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

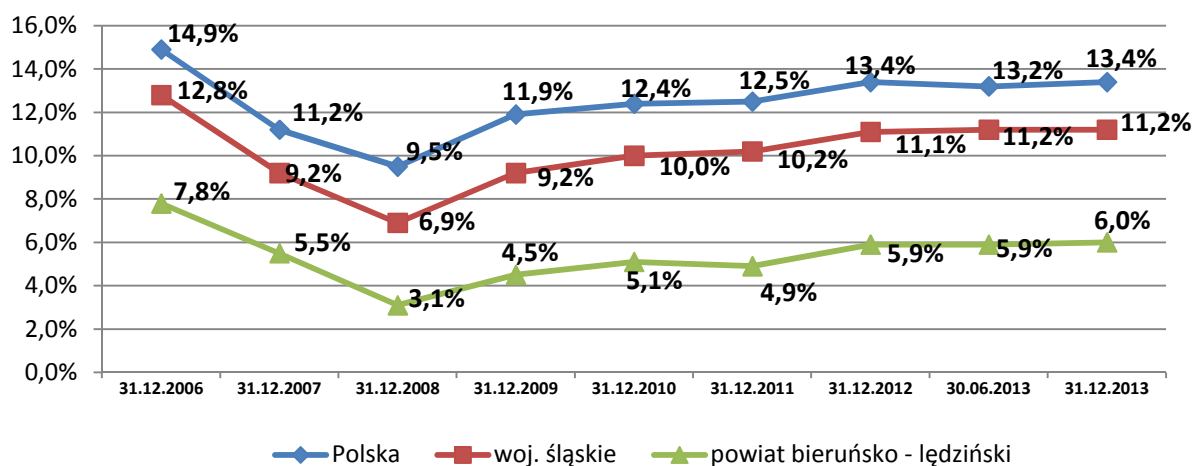
10,2% pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (427 osób) w ogóle nie posiada stażu pracy. Natomiast odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat to 8,2%.

2. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 31.12.2013r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 6,0% - był niższy o 5,2% w porównaniu z woj. śląskim i o 7,4% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

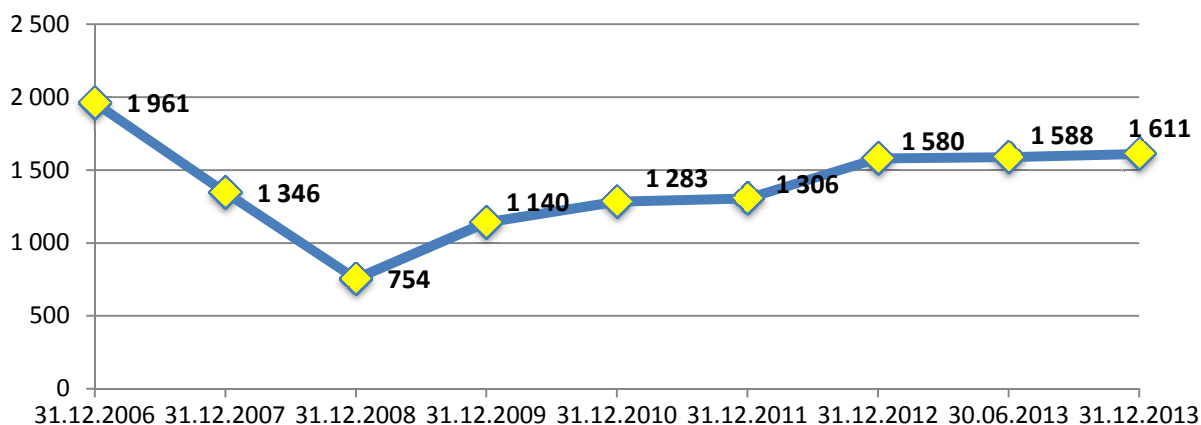
Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim na koniec grudnia 2013r. wynosiła 1 611 osób.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2006r. – grudzień 2013r. na tle woj. śląskiego i kraju.

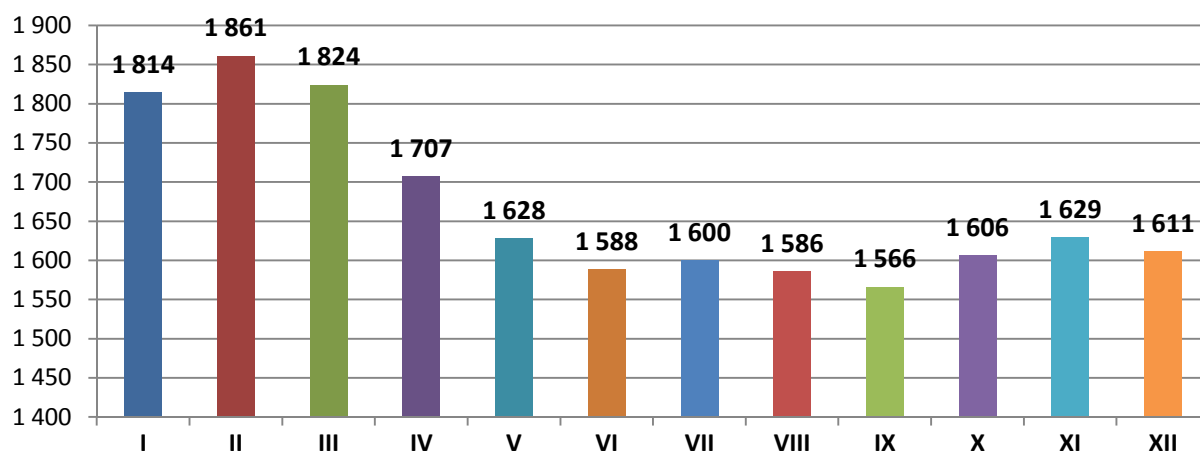
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2006 – 2013.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim.
Styczeń – Grudzień 2013r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stanu na 31.12.2013r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 6. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 31.12.2013r.)

Płeć	N	%
kobiety	923	57,3%
mężczyźni	688	42,7%
Suma	1611	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 57% ogółu bezrobotnych.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 7. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 31.12.2013r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	345	21,4%
25-34 lata	449	27,9%
35-44 lata	305	18,9%
45-54 lata	293	18,2%
55-59 lat	168	10,4%
pow. 60 lat	51	3,2%
SUMA	1611	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 25-tym a 34-tym rokiem życia (prawie 28% ogółu bezrobotnych) oraz osoby między 18-tym a 24-tym rokiem życia (21%).

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 8.

Tabela 8. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2013r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	231	14,3%
policealne i średnie zawodowe	365	22,7%
średnie ogólnokształcące	173	10,8%
zasadnicze zawodowe	479	29,7%
gimnazjalne i poniżej	363	22,5%
SUMA	1611	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Niecałe 52% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast prawie 34% stanowiły osoby z wykształceniem średnim, a 14% z wyższym wykształceniem.

Tabela 9. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2013r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	178	11,0%
od 1 do 3 miesięcy	355	22,0%
od 3 do 6 miesięcy	317	19,7%
od 6 do 12 miesięcy	338	21,0%
od 1 roku do 2 lat	269	16,7%
powyżej 2 lat	154	9,6%
SUMA	1611	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 74% bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 26% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

15% pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w ogóle nie posiada stażu pracy, a 7% stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela nr 10.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy (stan na 31.12.2013r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	241	15,0%
do 1-go roku	260	16,1%
od 1 do 5 lat	323	20,0%
od 5 do 10 lat	227	14,1%
od 10 do 20 lat	247	15,4%
od 20 do 30 lat	197	12,2%
powyżej 30 lat	116	7,2%
SUMA	1611	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

Obecnie średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na zdecydowanie niższym poziomie niż miało to miejsce jeszcze w pierwszej połowie 2008r.

Na koniec grudnia 2013r. dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń - grudzień 2013r.) wyniósł 0,48 (spadek o 0,11 w stosunku do stanu na koniec czerwca 2013r. i wzrost o 0,14 w stosunku do grudnia 2012r.). Dokładniej przedstawia to wykres nr 7.

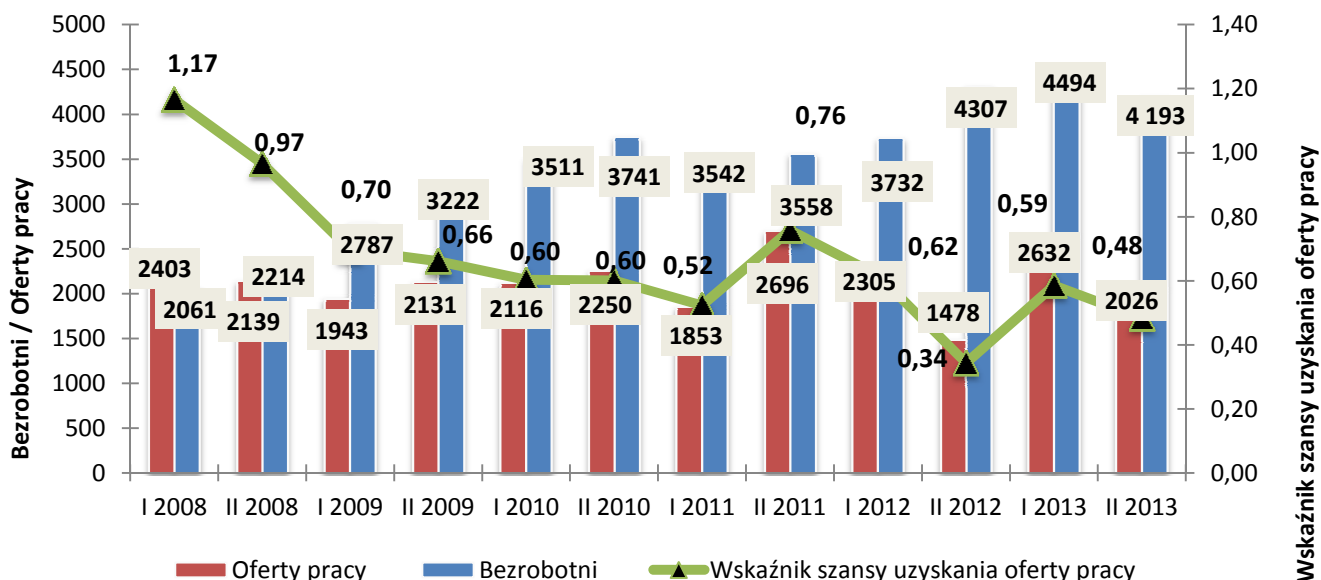
Na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń – grudzień 2013r.) wyniósł 0,24, co stanowi spadek o 0,08 w stosunku do stanu na koniec 2012r. i wzrost o 0,01 w stosunku do czerwca 2013r. Obrazuje to wykres nr 8.

W mieście Tychy od II – połowy 2008r. wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy zaczął się zmniejszać ponieważ wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych, spadła liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. Tendencja spadkowa utrzymywała się również w pierwszej połowie 2011r. Natomiast w drugiej połowie 2011r. w wyniku zdecydowanego zwiększenia liczby zgłaszanych ofert pracy (o 446 w stosunku do stanu w II połowie 2010r.) wskaźnik ten był najwyższy od końca 2008r. Pogorszenie się sytuacji na rynku przede wszystkim zauważalne było w 2012 roku (spadek wskaźnika o 0,42). W 2013 natomiast, ze względu na niewielki spadek bezrobocia, a przede wszystkim dzięki zwiększeniu liczby składanych ofert pracy (łącznie wzrost w przeciągu roku o 875 ofert) wskaźnik wzrósł i zbliżył się do poziomu z I połowy 2011r.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim od II półrocza 2008r. pojawiła się stała tendencja spadkowa, trwająca do II połowy 2011 roku włącznie. W I połowie 2012 w wyniku niewielkiego spadku bezrobocia i wzrostu liczby składanych ofert pracy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy nieco wzrósł, by następnie w II połowie 2013

zmniejszyć się o 0,08 (wynik niewielkiego wzrostu bezrobocia i spadku liczby składanych ofert pracy w przeciągu ostatnich dwunastu miesięcy).

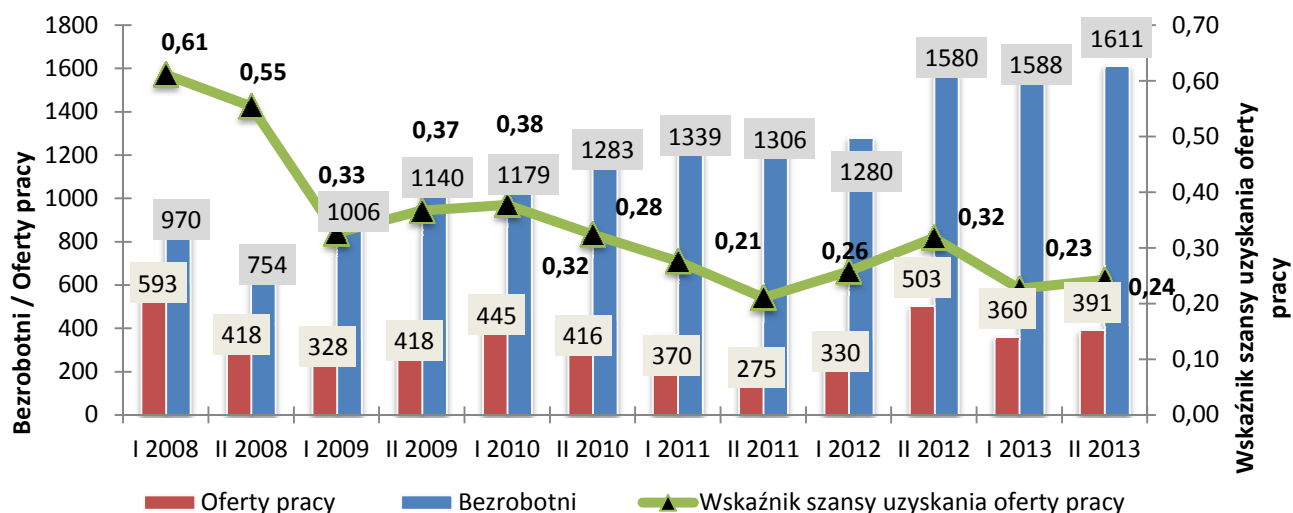
Wykres 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2008 – 2013.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko - lędzimskim w latach 2008 – 2013.

4. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

Źródło: PUP Tychy

4.1. Miasto Tychy – stan na koniec II - półrocza 2013r.

W końcu II – półrocza 2013r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 4 193 osób z terenu miasta Tychy i 1 611 osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- sprzedawca – 463 osób, co stanowi 11% ogółu zarejestrowanych;
- osoby bez zawodu – 311 osób, co stanowi 7% ogółu bezrobotnych;
- pozostali operatorzy maszyn – 193 osób, co stanowi 5% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 141 osób, co stanowi 3% ogółu bezrobotnych.

Tabela 11. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	463
2	Bez zawodu	311
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	193
4	Robotnik gospodarczy	141
5	Robotnik budowlany	127
6	Sprzątaczką biurową	100
7	Technik prac biurowych*	82
8	Magazynier	79
9	Ślusarz*	76
10	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	70
11	Technik ekonomista*	67
12	Murarz*	62
13	Kierowca operator wózków jezdniowych	59
14	Kierowca samochodu ciężarowego	45
15	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	43
16	Krawiec*	39
17	Kucharz*	38
18	Kelner*	37
19	Pakowacz	37
20	Technik mechanik*	34

Źródło: PUP Tychy.

Należy nadmienić, iż zawody takie jak sprzedawca i sprzątaczką biurową są silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 94%, a sprzątaczek biurowych 100%.

Tabela 12. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	150
2	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	55
3	Robotnik gospodarczy	50
4	Sprzątaczką biurową	46
5	Technik prac biurowych*	37
6	Robotnik budowlany	34
7	Bez zawodu	28
8	Technik ekonomista*	25
9	Ślusarz*	24
10	Magazynier	22

Źródło: PUP Tychy

Tabela 13. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. Stan na koniec II - półrocza 2013r.

Lp.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	1
2	Leśnicy i rybacy	0,5
3	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4688
4	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4483
5	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,3571
6	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,3386
7	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3292
8	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3288
9	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3235
10	Sprzedawcy i pokrewni	0,3162
11	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3125
12	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3111
13	Pracownicy usług osobistych	0,3062
14	Rolnicy produkcji towarowej	0,3
15	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,2975
16	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2864
17	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,2824
18	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,2759
19	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,2727
20	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,2692

Źródło: PUP Tychy

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupę stanowią sprzedawcy (13%) oraz pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn (5%) i robotnicy gospodarczy – 4%.

Tabela 14. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Bez zawodu	729
2	Sprzedawca*	726
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	491
4	Robotnik gospodarczy	222
5	Robotnik budowlany	176
6	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	156
7	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	141
8	Magazynier	138
9	Kierowca operator wózków jezdniowych	127
10	Ślusarz*	122
11	Technik prac biurowych*	113
12	Sprzątaczkę biurową	110
13	Murarz*	100
14	Technik ekonomista*	88
15	Kucharz*	88
16	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	85
17	Technik mechanik*	82
18	Pakowacz	77
19	Fryzjer*	73
20	Kierowca samochodu ciężarowego	68

Źródło: PUP Tychy

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby posiadające zawód sprzedawcy (9%) i osoby bez zawodu (9%) oraz pozostali operatorzy maszyn (6%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec II - półrocza 2013r.

4.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec II- półrocza 2013r.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- ➡ sprzedawcy – 156 osób, co stanowi 10% ogółu bezrobotnych;
- ➡ osoby bez zawodu – 155 osób, co stanowi 10% ogółu bezrobotnych;
- ➡ robotnicy gospodarczy – 89 osób, co stanowi 5% ogółu bezrobotnych.

Tabela 15. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	156
2	Bez zawodu	155
3	Robotnik gospodarczy	89
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	65
5	Technik ekonomista*	48
6	Robotnik budowlany	43
7	Górnik eksploatacji podziemnej*	37
8	Ślusarz*	34
9	Sprzątaczką biurowa	34
10	Technik prac biurowych*	33
11	Kucharz*	29
12	Fryzjer*	29
13	Pakowacz	29
14	Magazynier	24
15	Krawiec*	18
16	Technik informatyk*	16
17	Specjalista administracji publicznej	14
18	Murarz*	14
19	Piekarz*	14
20	Cukiernik*	13

Źródło: PUP Tychy.

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzińskiego wynosi odpowiednio:

- ➡ dla osób bez zawodu 53%;
- ➡ dla sprzedawców 96%.

Tabela 16. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	53
2	Robotnik gospodarczy	26
3	Technik prac biurowych*	13
4	Bez zawodu	12
5	Sprzątaczką biurową	12
6	Technik ekonomista*	11
7	Robotnik budowlany	11
8	Krawiec*	10
9	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	8
10	Ślusarz*	7

Źródło: PUP Tychy

Tabela 17. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. Stan na koniec II - półrocza 2013r.

Lp .	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	1
2	Technicy informatycy	0,4118
3	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,359
4	Pracownicy obsługi klienta	0,3571
5	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,3333
6	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3333
7	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3333
8	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3333
9	Sprzedawcy i pokrewni	0,3218
10	Specjaliści nauczania i wychowania	0,32

Źródło: PUP Tychy

Z tabeli nr 16 jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzedawcy (15%) są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Na drugim miejscu uplasowały się osoby posiadające zawód robotnika gospodarczego (7%) i technika prac biurowych (4%).

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2013r.

Tabela 18. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Bez zawodu	325
2	Sprzedawca*	249
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	168
4	Robotnik gospodarczy	144
5	Technik ekonomista*	86
6	Robotnik budowlany	72
7	Ślusarz*	59
8	Magazynier	50
9	Górnik eksploatacji podziemnej*	49
10	Fryzjer*	47
11	Kucharz*	43
12	Sprzątaczką biurową	42
13	Pakowacz	40
14	Technik prac biurowych*	38
15	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	32
16	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	31
17	Technik informatyk*	29
18	Murarz*	29
19	Specjalista administracji publicznej	28
20	Cukiernik*	28

Źródło: PUP Tychy

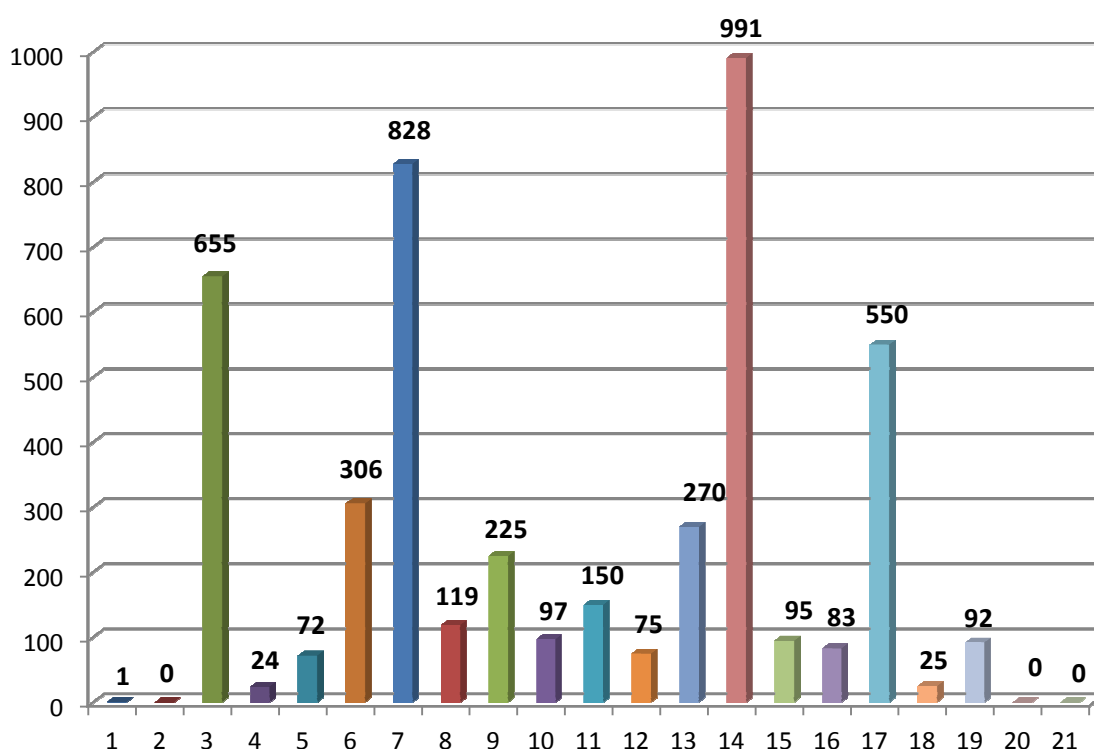
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w 2013r. w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowiły osoby posiadające zawód sprzedawcy (8%) oraz pozostali operatorzy maszyn (5%).

5. Analiza ofert pracy

W 2013r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach łącznie zgłoszono 5 409 ofert pracy, z czego 4 658 ofert z terenu miasta Tychy i 751 ofert z powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Wykresy nr 9 i 10 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD³ a tabele 19 i 20 strukturę ofert pracy wg zawodów.

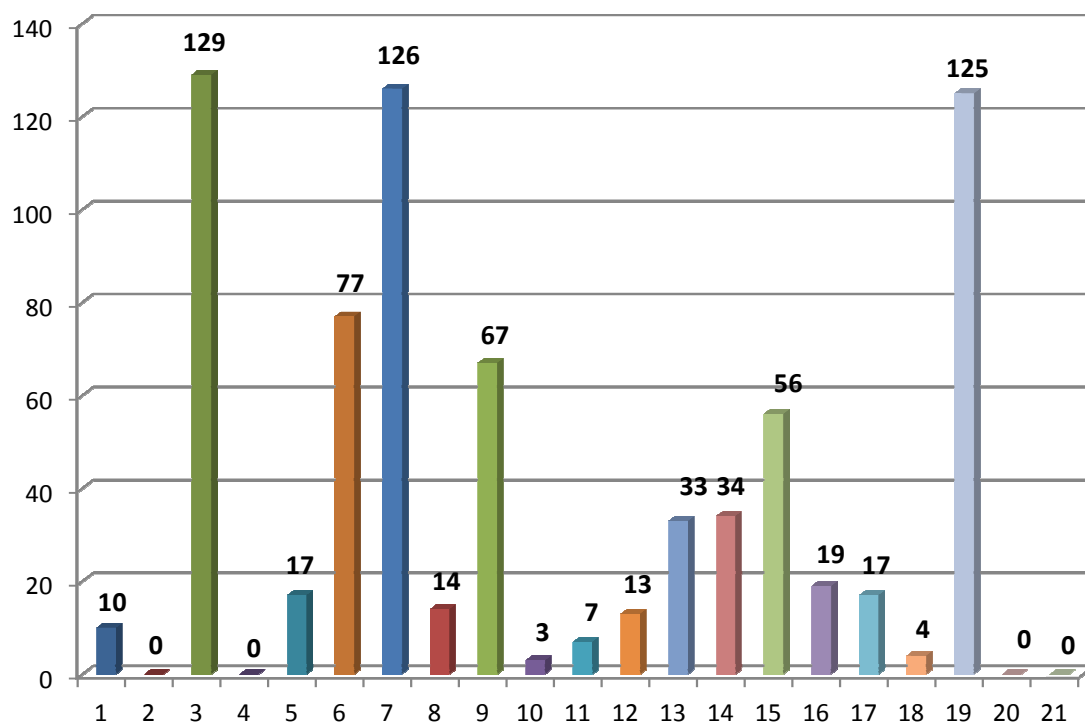
Wykres 9. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2013r. Miasto Tychy.

Źródło: PUP Tychy

³ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

Wykres 10. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2013r. Powiat bieruńsko – łędziński.

Źródło: PUP Tychy

- 1 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- 2 Górnictwo i wydobywanie
- 3 Przetwórstwo przemysłowe
- 4 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- 5 Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- 6 Budownictwo
- 7 Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- 8 Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- 9 Transport i gospodarka magazynowa
- 10 Informacja i komunikacja
- 11 Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- 12 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- 13 Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- 14 Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- 15 Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- 16 Edukacja
- 17 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- 18 Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- 19 Pozostała działalność usługowa
- 20 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- 21 Organizacje i zespoły eksterytorialne

W 2013r. najwięcej ofert pracy w mieście Tychy zgłosili pracodawcy działający w sekcjach: działalność w zakresie usług administrowania (21% wszystkich zgłoszonych ofert pracy), handel hurtowy i detaliczny (18%) i przetwórstwo przemysłowe (14%)

W powiecie bieruńsko – lędzińskim najwięcej ofert pracy w 2013r. zgłoszono w sekcjach: przetwórstwa przemysłowego oraz handlu. Odpowiednio 17% i 16% wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2013r.

Tabela 19. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2013r. w mieście Tychy

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2013 roku
1	Opiekun osoby starszej*	420
2	Pakowacz	198
3	Sprzedawca*	174
4	Pozostali listonosze i pokrewni	130
5	Technik elektryk*	129
6	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	124
7	Przedstawiciel handlowy	117
8	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	100
9	Robotnik budowlany	97
10	Technik prac biurowych*	96
11	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	96
12	Robotnik gospodarczy	87
13	Magazynier	85
14	Kierowca operator wózków jezdniowych	79
15	Telemarketer	76
16	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	75
17	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	70
18	Szwaczka	67
19	Specjalista do spraw sprzedaży	66
20	Kierowca samochodu ciężarowego	66

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dotyczące opiekunów osoby starszej (9%) głównie były to oferty pracy poza granicami kraju, pakowaczy (4%) i sprzedawców (3%).

Tabela 20. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2013r. w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2013 roku
1	Robotnik gospodarczy	131
2	Robotnik budowlany	35
3	Sprzedawca*	29
4	Monter / składacz okien	28
5	Kierowca samochodu ciężarowego	28
6	Technik prac biurowych*	23
7	Magazynier	21
8	Przedstawiciel handlowy	14
9	Technik administracji*	14
10	Fryzjer*	13
11	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	11
12	Monter ociepleń budynków	11
13	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	10
14	Dozorca	9
15	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	9
16	Sekretarka	8
17	Operator koparki	8
18	Operator ładowarki	8
19	Księgowy	7
20	Szkutnik	7

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik gospodarczy, robotnik budowlany i sprzedawca. Kolejno stanowiło to 17%, 5% i 4% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2013r.

6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w 2013r.;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w 2013r.;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w 2013r. **196 zawodów** spośród 862 występujących w ewidencji **wykazywało deficytowość**, 41 miały zrównoważony charakter, a **pozostałe 625 było zawodami nadwyżkowymi**.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród **496 zawodów** występujących w ewidencji **66 było deficytowymi**, 19 cechowała równowaga, a **411 miało nadwyżkowy charakter**.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla miasta Tychy) uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy

była większa lub równa 0,5. Pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów, których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono również zawodów, dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX, oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 0 i 9.

Tabela 21. Zawody deficytowe w mieście Tychy w 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Opiekun osoby starszej*	35	0,3333	105
2	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	2,6667	0,0833	32
3	Pracownik pralni chemicznej	2,6667	0,0833	32
4	Doradca finansowy	2,1667	0,0833	26
5	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,5	0,1667	15
6	Sortowacz surowców wtórnych	1,0833	0,0833	13
7	Manewrowy	2,0833	0,1667	12,5
8	Pracownik do spraw ubezpieczeń	1,6667	0,1667	10
9	Inwentaryzator	1,6667	0,1667	10
10	Opiekunka dziecięca*	1,4167	0,1667	8,5
11	Technik automatyk	1,3333	0,1667	8
12	Pracownik obsługi monitoringu	0,6667	0,0833	8
13	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	1,25	0,1667	7,5
14	Sprzedawca w branży mięsnej	0,5833	0,0833	7
15	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1,1667	0,1667	7
16	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,5833	0,0833	7
17	Technik elektryk*	10,75	1,5833	6,7895
18	Sortowacz	1,5833	0,3333	4,75

19	Kurier	0,75	0,1667	4,5
20	Listonosz	2,5	0,5833	4,2857
21	Specjalista kontroli jakości	2,25	0,5833	3,8571
22	Programista aplikacji	0,9167	0,25	3,6667
23	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	1,5	0,4167	3,6
24	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	1,75	0,5	3,5
25	Specjalista do spraw sprzedaży	5,5	1,5833	3,4737
26	Portier	1,9167	0,5833	3,2857
27	Sprzedawca w branży spożywczej	1,0833	0,3333	3,25
28	Asystentka stomatologiczna*	0,5	0,1667	3
29	Kierowca autobusu	1,25	0,4167	3
30	Telemarketer	6,3333	2,1667	2,9231

Źródło: PUP Tychy.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego) w zestawieniu nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 0 i 9.

Tabela 22. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Monter / składacz okien	2,3333	0,1667	14
2	Operator ładowarki	0,6667	0,0833	8
3	Sekretarka	0,6667	0,1667	4
4	Operator koparki	0,6667	0,1667	4
5	Kamieniarz*	0,3333	0,0833	4
6	Manewrowy	0,5833	0,1667	3,5
7	Sprzedawca w branży spożywczej	0,5	0,1667	3
8	Opiekunka dziecięca*	0,25	0,0833	3

9	Łazienkowa	0,25	0,0833	3
10	Technik administracji*	1,1667	0,4167	2,8
11	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,4167	0,1667	2,5
12	Mechanik samochodów ciężarowych	0,3333	0,1667	2
13	Kierowca ciągnika rolniczego	0,3333	0,1667	2
14	Inżynier utrzymania ruchu	0,1667	0,0833	2
15	Bibliotekarz*	0,1667	0,0833	2
16	Cieśla*	0,1667	0,0833	2
17	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1667	0,0833	2
18	Recepcjonista	0,25	0,1667	1,5
19	Kierowca samochodu ciężarowego	2,3333	1,75	1,3333
20	Przetwórcza ryb	0,4167	0,3333	1,25

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 23. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	1	0,9167	1,0909
2	Kierownik działu sprzedaży	0,5833	0,5833	1
3	Kierownik działu reklamy / promocji / public relations	0,0833	0,0833	1
4	Kierownik magazynu	0,0833	0,0833	1
5	Chemik - technologia chemiczna	0,0833	0,0833	1
6	Inżynier elektryk	0,1667	0,1667	1
7	Specjalista do spraw kontrolingu	0,0833	0,0833	1
8	Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	0,0833	0,0833	1
9	Architekt stron internetowych	0,0833	0,0833	1
10	Laborant budowlany	0,0833	0,0833	1
11	Technik mechanik maszyn i urządzeń	0,0833	0,0833	1
12	Mistrz produkcji w przemyśle samochodowym	0,0833	0,0833	1
13	Higienistka stomatologiczna*	0,0833	0,0833	1

14	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,0833	0,0833	1
15	Pracownik działu logistyki	0,0833	0,0833	1
16	Dyspozytor radio taxi	0,1667	0,1667	1
17	Instruktor nauki jazdy	0,4167	0,4167	1
18	Mechanik urządzeń klimatyzacyjnych	0,0833	0,0833	1
19	Spawacz metodą MIG	0,25	0,25	1
20	Spawacz metodą TIG	0,25	0,25	1
21	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,25	0,25	1
22	Drukarz*	0,0833	0,0833	1
23	Serwisant sprzętu komputerowego	0,0833	0,0833	1
24	Krojczy	0,1667	0,1667	1
25	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	0,1667	0,1667	1
26	Dyżurny ruchu kolejowego	0,0833	0,0833	1
27	Operator maszyn drogowych	0,0833	0,0833	1
28	Kolporter	0,1667	0,1667	1
29	Woźny	0,25	0,25	1
30	Kierowca samochodu ciężarowego	5,5	5,6667	0,9706

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,9167	0,8333	1,1
2	Nauczyciel przedszkola	0,1667	0,1667	1
3	Technik analityki medycznej	0,0833	0,0833	1
4	Zaopatrzeniowiec	0,25	0,25	1
5	Pracownik socjalny	0,3333	0,3333	1
6	Dyspozytor transportu samochodowego	0,0833	0,0833	1
7	Sprzedawca w branży mięsnej	0,0833	0,0833	1
8	Robotnik leśny	0,0833	0,0833	1

9	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,1667	0,1667	1
10	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,0833	0,0833	1
11	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0,25	0,25	1
12	Mechanik pojazdów jednośladowych	0,0833	0,0833	1
13	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,0833	0,0833	1
14	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,3333	0,3333	1
15	Kierowca mechanik	0,1667	0,1667	1
16	Kierowca autobusu	0,1667	0,1667	1
17	Robotnik gospodarczy	10,9167	12	0,9097

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 2$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,75$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla miasta Tychy nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0, oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 0 i 9.

Tabela 25. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w 2013r.

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bez-	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu)
1	Sprzedawca*	14,5	60,5	0,2397
2	Robotnik gospodarczy	7,25	18,5	0,3919
3	Robotnik budowlany	8,0833	14,6667	0,5511
4	Magazynier	7,0833	11,5	0,6159
5	Kierowca operator wózków jezdniowych	6,5833	10,5833	0,622

6	Ślusarz*	0,9167	10,1667	0,0902
7	Technik prac biurowych*	8	9,4167	0,8496
8	Sprzątaczką biurową	2,5833	9,1667	0,2818
9	Murarz*	1,6667	8,3333	0,2
10	Kucharz*	1,75	7,3333	0,2386
11	Technik ekonomista*	0,0833	7,3333	0,0114
12	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	0,5	7,0833	0,0706
13	Fryzjer*	1,5	6,0833	0,2466
14	Zgrzewacz	1,0833	5,4167	0,2
15	Kelner*	3,5833	4,4167	0,8113
16	Kierowca samochodu osobowego	1,1667	4,4167	0,2642
17	Mechanik samochodów osobowych	2,1667	4	0,5417
18	Tokarz w metalu	0,5833	3,9167	0,1489
19	Cukiernik*	0,3333	3,9167	0,0851
20	Ekonomista	0,1667	3,9167	0,0426
21	Barman	0,5	3,8333	0,1304
22	Mechanik pojazdów samochodowych*	3,0833	3,6667	0,8409
23	Technik informatyk*	1,25	3,5	0,3571
24	Doradca klienta	1,9167	3,1667	0,6053
25	Kucharz małej gastronomii*	0,5833	3,1667	0,1842
26	Piekarz*	0,5833	3,1667	0,1842
27	Pedagog	0,1667	3,1667	0,0526
28	Pomoc kuchenna	2	3,0833	0,6486
29	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,75	3,0833	0,2432
30	Tłoczarz w metalu	1,0833	2,9167	0,3714

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 26. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2013r.

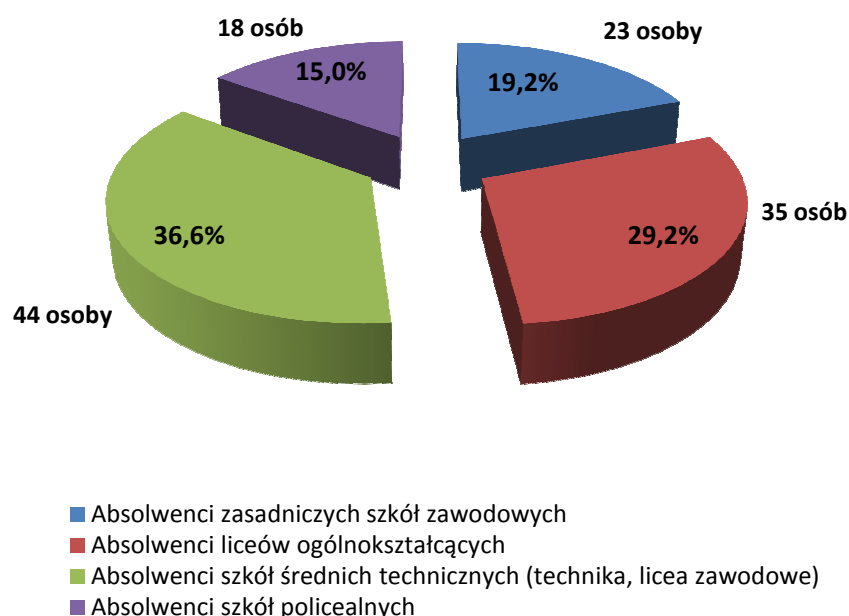
Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert	Średnia miesięczna liczba zarejestrowa-	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	Sprzedawca*	2,4167	20,75	0,1165
2	Robotnik budowlany	2,9167	6	0,4861
3	Ślusarz*	0,25	4,9167	0,0508
4	Magazynier	1,75	4,1667	0,42
5	Fryzjer*	1,0833	3,9167	0,2766
6	Kucharz*	0,1667	3,5833	0,0465
7	Technik prac biurowych*	1,9167	3,1667	0,6053
8	Murarz*	0,4167	2,4167	0,1724
9	Technik informatyk*	0,5	2,4167	0,2069
10	Cukiernik*	0,1667	2,3333	0,0714
11	Kelner*	0,25	1,9167	0,1304
12	Przedstawiciel handlowy	1,1667	1,5833	0,7368
13	Mechanik samochodów osobowych	0,1667	1,5	0,1111
14	Piekarz*	0,3333	1,5	0,2222
15	Krawiec*	0,0833	1,3333	0,0625
16	Kierowca samochodu osobowego	0,1667	1,3333	0,125
17	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,4167	1,3333	0,3125
18	Blacharz samochodowy*	0,0833	1,25	0,0667
19	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	0,8333	1,1667	0,7143
20	Logistyk	0,0833	1,0833	0,0769
21	Lakiernik samochodowy	0,1667	1	0,1667
22	Kasjer handlowy	0,4167	1	0,4167
23	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,0833	0,9167	0,0909
24	Ekonomista	0,0833	0,8333	0,1
25	Fizjoterapeuta	0,1667	0,8333	0,2
26	Doradca klienta	0,1667	0,8333	0,2
27	Technik elektryk*	0,3333	0,8333	0,4
28	Robotnik drogowy	0,5833	0,8333	0,7
29	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0,0833	0,75	0,1111
30	Barman	0,25	0,75	0,3333

Źródło: PUP Tychy.

7. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Miasto Tychy

Poniższe zestawienia ukazują jak wyglądała struktura zawodowa absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w 2013 roku oraz jednocześnie prognozują liczbę absolwentów w roku 2014.

Wykres 11. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2013 roku w mieście Tychy

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2013 roku wśród bezrobotnych absolwentów w mieście Tychy największy odsetek stanowili absolwenci szkół średnich technicznych (liceów zawodowych i techników) – 36% (44 osoby) oraz liceów ogólnokształcących (29% - 35 osób). Bezrobotnych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych było 19% (23 osoby), natomiast 15% wszystkich bezrobotnych absolwentów stanowili uczniowie legitymujący się wykształceniem średnim policealnym (18 osób).

Porównując do stanu na koniec 2012 roku warto odnotować wzrost liczby zarejestrowanych absolwentów liceów ogólnokształcących (o 9%) i szkół policealnych (o 4%), przy jednoczesnym spadku zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (o 13% w przeciągu roku).

Tabela 27. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w Tychach w latach 2013 i 2014

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2013	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2013	w tym	Przewidywani absolwenci w roku 2014	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Inny zawód lub brak zawodu	12	0	0	18	0
Nauczyciel języka angielskiego	23	0	0	40	0
Nauczyciel języka niemieckiego	6	0	0	7	0
Technik geodeta*	0	0	0	18	0
Technik budownictwa*	45	3	3	53	6,6667
Technik elektryk*	0	0	0	0	0
Technik elektronik*	28	4	4	28	14,2857
Technik mechanik*	11	1	1	0	9,0909
Technik pojazdów samochodowych*	31	4	4	44	12,9032
Technik górnictwa podziemnego*	23	0	0	70	0
Technik architektury krajobrazu*	32	1	1	20	3,125
Technik technologii żywności*	7	2	2	10	28,5714
Technik farmaceutyczny*	41	2	2	44	4,878
Protetyk słuchu*	0	0	0	0	0
Technik dentystyczny*	0	0	0	0	0
Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	23	2	2	17	8,6957
Biomasażysta	0	0	0	13	0
Technik weterynarii*	0	0	0	0	0
Asystentka stomatologiczna*	13	0	0	11	0
Higienistka stomatologiczna*	12	0	0	11	0
Technik masażysta*	7	0	0	8	0
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	27	2	2	74	7,4074
Technik ochrony środowiska*	21	3	3	26	14,2857
Ratownik medyczny*	5	1	1	0	20
Technik ekonomista*	40	4	4	26	10
Technik eksploatacji portów i terminali*	0	0	0	10	0
Technik logistyk*	89	7	7	77	7,8652
Technik organizacji reklamy*	7	0	0	0	0
Technik administracji*	44	2	2	93	4,5455
Opiekun osoby starszej*	0	0	0	13	0
Opiekunka środowiskowa*	0	0	0	70	0
Florysta*	57	0	0	81	0
Technik organizacji usług gastronomicznych*	13	1	1	8	7,6923
Muzyk*	24	0	0	25	0

Technik teleinformatyk*	30	1	1	23	3,3333
Technik informatyk*	71	7	7	84	9,8592
Technik prac biurowych*	8	0	0	0	0
Technik usług pocztowych i finansowych*	7	0	0	0	0
Technik obsługi turystycznej*	7	0	0	0	0
Technik hotelarstwa*	29	3	3	18	10,3448
Technik rachunkowości*	22	3	3	49	13,6364
Kucharz*	22	2	2	22	9,0909
Technik usług fryzjerskich*	12	0	0	11	0
Technik usług kosmetycznych*	93	5	5	93	5,3763
Technik handlowiec*	10	2	2	6	20
Opiekun medyczny*	19	0	0	24	0
Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	9	0
Technik ochrony fizycznej osób i mienia*	3	0	0	0	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Inny zawód lub brak zawodu	918	35	35	874	3,8126
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Inny zawód lub brak zawodu	0	0	0	0	0
Fotograf*	1	0	0	0	0
Kucharz*	0	0	0	0	0
Kucharz małej gastronomii*	43	4	4	0	9,3023
Fryzjer*	35	5	5	50	14,2857
Sprzedawca*	21	5	5	0	23,8095
Monter konstrukcji budowlanych*	0	0	0	0	0
Monter izolacji budowlanych*	0	0	0	0	0
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	0	0	6	0
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	13	2	2	17	15,3846
Malarz - tapeciarz*	5	0	0	0	0
Lakiernik*	6	2	2	0	33,3333
Kominiarz*	1	0	0	0	0
Blacharz samochodowy*	0	0	0	1	0
Mechanik pojazdów samochodowych*	22	2	2	37	9,0909
Elektryk*	18	2	2	0	11,1111
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	13	0	0	17	0
Cukiernik*	3	1	1	9	33,3333
Piekarz*	0	0	0	0	0
Stolarz*	0	0	0	1	0

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Wśród absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby o zawodach: logistyk (11%); technik informatyk (11%) oraz technik usług kosmetycznych (8%).

Na koniec 2013r. 28% wszystkich absolwentów kończących szkołę w zawodzie technik technologii żywności, było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne oraz 14% wszystkich absolwentów kierunku – technik ochrony środowiska oraz kierunku technik elektronik. Znaczy to, iż odpowiednio; na 7 absolwentów kierunku technik technologii żywności, 2 osoby figurowały w ewidencji PUP Tychy, na 21 absolwentów kierunku technik ochrony środowiska, zarejestrowane były 3 osoby, a na 28 absolwentów kierunku technik elektronik – w grudniu 2013 – zarejestrowane były 4 osoby.

Wśród absolwentów o wykształceniu zasadniczym zawodowym (tabela 27) największą liczbę bezrobotnych stanowili fryzjerzy i sprzedawcy (łącznie 42% wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych) oraz kucharze małej gastronomii (17%). Jednak największe bezrobocie wśród absolwentów w 2013r. (oprócz zawodu sprzedawcy) generowały takie kierunki kształcenia jak: lakiernik (co trzeci absolwent był zarejestrowany na koniec 2013r) i cukiernik (33% bezrobotnych absolwentów).

Warto podkreślić, iż szkoły zasadnicze zawodowe w dalszym ciągu kształcą stosunkowo mniej młodzieży aniżeli szkoły policealne, średnie zawodowe i średnie ogólnokształcące.

Opierając się na informacjach dotyczących przewidywanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, możemy zauważyć, iż osób uczących się w liceach ogólnokształcących i szkołach średnich zawodowych jest zdecydowanie najwięcej (odpowiednio 39% i 55% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2014 roku). Dla porównania natomiast tylko 6% absolwentów w 2014 będą stanowić osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Oprócz absolwentów szkół policealnych, średnich zawodowych, liceów ogólnokształcących i szkół zasadniczych zawodowych; w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach figurują również absolwenci szkół wyższych.

Na koniec 2013 roku zarejestrowanych w PUP Tychy było 128 absolwentów szkół wyższych (173 w 2012 roku). Z czego największy odsetek stanowili absolwenci Politechniki Śląskiej (21% wszystkich absolwentów szkół wyższych) i Uniwersytetu Śląskiego (17%). Na trzecim miejscu pośród osób zarejestrowanych byli absolwenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (7%). 4% wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół wyższych stanowili natomiast byli studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach (WSZiNS) / Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego⁴.

Wśród bezrobotnych absolwentów uczelni z siedzibą w Tychach w 2013 roku największy odsetek stanowili byli studenci kierunku pedagogika (nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym) – 60%.

Tabela 28. Struktura kierunków studentów WSZiNS / Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w 2013r.

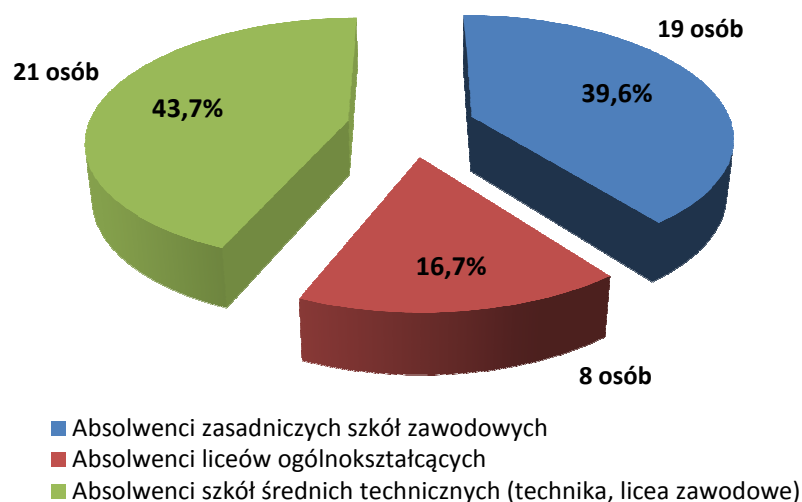
Studenci WSZiNS / Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w 2013 roku		
Nazwa kierunku	Liczba studiujących	%
Zarządzanie	127	28,2
Bezpieczeństwo wewnętrzne	17	3,8
Administracja	184	40,9
Pedagogika (nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym)	122	27,1
SUMA	450	100

Źródło: GUS

⁴ W maju 2013 r. w miejsce istniejącej dotąd Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach, został otwarty Wydział Zamiejscowy Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

8. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Powiat bieruńsko - lędzki

Wykres 12. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2013 roku w powiecie bieruńsko – lędzkim.

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2013 roku wśród bezrobotnych absolwentów w powiecie bieruńsko - lędzkim największy odsetek stanowili byli uczniowie szkół średnich technicznych (43,7% wszystkich absolwentów) oraz szkół zasadniczych zawodowych (39,6%) Zarejestrowanych absolwentów średnich ogólnokształcących było natomiast 16,7%.

W porównaniu do 2012 roku zmiana nastąpiła wśród absolwentów wszystkich szkół. Największa jednak dotyczyła bezrobotnych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych i średnich technicznych. W przypadku bezrobotnych absolwentów posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe odnotowano wzrost w przeciągu roku o 18%, natomiast w przypadku osób legitymujących się wykształceniem średnim zawodowym wystąpił spadek o 15,1%.

Wśród absolwentów największą grupę stanowiły osoby nie posiadające zawodu (31,6% wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim) oraz osoby o zawodach technik górnictwa podziemnego* (22,5%) i górnik eksploatacji podziemnej* (11,1%).

Wśród wszystkich bezrobotnych absolwentów z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym, największy odsetek stanowiły osoby z zawodem technik ekonomista (33% ogółu wszystkich bezrobotnych absolwentów ze szkół średnich zawodowych i policealnych) i technik logistyk (również 28,6%). Natomiast największe bezrobocie generowały takie kierunki jak: technik ekonomista (23% wszystkich absolwentów tego kierunku było zarejestrowanych na koniec 2013r.) i technik elektronik (18% wszystkich absolwentów było zarejestrowanych na koniec 2013r.) Na kolejnym miejscu pod względem bezrobocia absolwentów znalazły się zawody: technik informatyk i technik logistyk.

Zupełnie inaczej sytuacja przedstawia się z bezrobociem wśród absolwentów szkół kształcących jako technik górnictwa podziemnego. Przypomnijmy, iż prawie co czwarty absolwent szkół policealnych i średnich technicznych w powiecie bieruńsko – lędzińskim kończył ww. kierunek. Pomimo tego, w rejestrze PUP Tychy na koniec 2013 roku nie odnotowano absolwenta w ww. zawodzie. Z drugiej natomiast strony zauważalny jest wzrost (o 11 osób) wśród absolwentów kierunków górniczych szkół zasadniczych zawodowych (górnik eksploatacji podziemnej*).

Największą liczbę bezrobotnych wśród absolwentów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły osoby o zawodach: górnik eksploatacji podziemnej* (prawie 58% wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych) i kucharz małej gastronomii (prawie 16%).

Największe bezrobocie generowały takie kierunki szkół zasadniczych zawodowych jak: kucharz małej gastronomii (37,5% wszystkich absolwentów tego kierunku było zarejestrowanych na koniec 2013r.) i piekarz (33% wszystkich absolwentów było zarejestrowanych na koniec 2013r.) Na kolejnym miejscu pod względem bezrobocia absolwentów znalazły się zawody: fryzjer i górnik eksploatacji podziemnej*.

Tabela 29. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2013 i 2014

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2013	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2013	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2014	(4):(2) w %
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Technik elektryk*	34	1	1	8	2,9412
Technik elektronik*	11	2	2	19	18,1818
Technik mechanik*	23	0	0	16	0
Technik górnictwa podziemnego*	146	0	0	114	0
Technik ekonomista*	30	7	7	28	23,3333
Technik logistyki*	49	6	6	12	12,2449
Technik informatyki*	27	4	4	29	14,8148
Technik handlowiec*	4	1	1	0	25
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Inny zawód lub brak zawodu	205	8	8	237	3,9024
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Inny zawód lub brak zawodu	0	0	0	0	0
Fotograf*	0	0	0	0	0
Kucharz*	0	0	0	0	0
Kucharz małej gastronomii*	8	3	3	0	37,5
Fryzjer*	5	1	1	7	20
Sprzedawca*	4	0	0	0	0
Ogrodnik*	1	0	0	0	0
Murarz*	0	0	0	1	0
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	0	0	1	0
Lakiernik*	1	0	0	0	0
Blacharz samochodowy*	4	0	0	3	0
Ślusarz*	0	0	0	2	0
Operator obrabiarek skrawających*	1	0	0	1	0
Mechanik pojazdów samochodowych*	12	1	1	14	8,3333
Elektryk*	0	0	0	2	0
Elektromechanik*	3	0	0	0	0
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0	0	0	1	0
Cukiernik*	5	2	2	2	40
Piekarz*	3	1	1	2	33,3333
Stolarz*	0	0	0	1	0
Górnik eksploatacji podziemnej*	72	11	11	89	15,2778

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Biorąc pod uwagę przewidywanych absolwentów w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2014 roku możemy zauważyć, iż osób uczących się w liceach ogólnokształcących jest najwięcej (40,2% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2014r). Niewiele mniej – 38,4% stanowią osoby kształcące się w szkołach średnich zawodowych i policealnych, najmniej natomiast będzie absolwentów szkół zasadniczych zawodowych – 21,4% wszystkich przewidywalnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2014 roku.

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

➡ Spadek poziomu bezrobocia dla miasta Tychy o 0,1% (o 114 osób) w porównaniu do grudnia 2012r.

➡ Wzrost poziomu bezrobocia dla powiatu bieruńsko-lędzińskiego o 0,1% (o 31 osób) w porównaniu do grudnia 2012r.

➡ Bezrobocie w mieście Tychy dotyczy przede wszystkim osób w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat (28% wszystkich bezrobotnych), oraz od 35 do 44 lat (20%) i 45-54 (19%), legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (28%) lub policealnym i średnim zawodowym (24%), posiadających staż pracy od 1 roku do 5 lat (20%).

➡ Bezrobocie w powiecie bieruńsko-lędzińskim dotyczy przede wszystkim osób w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat (28% wszystkich bezrobotnych), oraz od 18 do 24 lat (21%), legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (30%), policealnym i średnim zawodowym (23%) oraz gimnazjalnym i poniżej (22%), posiadających staż pracy od 1 roku do 5 lat (20%).

➡ Co drugi bezrobotny (51%) zarejestrowany w PUP Tychy na koniec grudnia 2013r. legitymował się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym.

➡ Lokalny rynek pracy cechuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem. W 2013r. wśród wszystkich zawodów występujących w ewidencji 76% stanowiły zawody nadwyżkowe, a 19% zawody deficytowe.

➡ **Zawody szczególnie deficytowe w mieście Tychy:**

- Opiekun osoby starszej*
- Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie
- Doradca finansowy
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie
- Manewrowy
- Pracownik ds. ubezpieczeń
- Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych
- Technik elektryk*
- Telemarketer

➡ **Zawody szczególnie deficytowe w powiecie bieruńsko-lędzińskim:**

- Monter / składacz okien
- Operator ładowarki
- Operator koparki
- Kamieniarz*
- Manewrowy
- Mechanik samochodów ciężarowych

➡ **Zawody szczególnie nadwyżkowe w mieście Tychy:**

- Sprzedawca*
- Robotnik gospodarczy
- Robotnik budowlany
- Magazynier
- Kierowca operator wózków jezdniowych
- Technik prac biurowych*
- Sprzątaczką biurowa
- Ślusarz*
- Technik ekonomista*
- Murarz*
- Kontroler jakości wyrobów mechanicznych
- Ekonomista

➤ **Zawody szczególnie nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzińskim:**

- Sprzedawca*
- Robotnik budowlany
- Ślusarz*
- Magazynier
- Technik prac biurowych*
- Murarz*
- Technik informatyk*
- Przedstawiciel handlowy

➤ Widoczna, choć sukcesywnie zmniejszająca się feminizacja bezrobocia. Na koniec grudnia 2013r. biorąc pod uwagę kryterium płci, dominują kobiety, które stanowią 55% ogółu bezrobotnych.

➤ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, oraz wśród osób o takich zawodach jak; ślusarz, krawiec, kucharz i fryzjer gdzie znaczna liczba zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie.

➤ Wzrost liczby składanych dla miasta Tychy ofert pracy przeciągu roku o 875 ofert. Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dotyczące opiekunów osoby starszej, pakowaczy, sprzedawców oraz techników elektryków.

➤ Wzrost wysokości wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy (o 0,14) w mieście Tychy w stosunku do stanu na koniec grudnia 2012r.

➤ Spadek liczby składanych dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego ofert pracy w przeciągu roku o 82 oferty. Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik gospodarczy, robotnik budowlany i sprzedawca.

➤ Zmniejszenie wysokości wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy (o 0,08) w powiecie bieruńsko-lędzińskim w stosunku do stanu na koniec grudnia 2012r.

➤ W mieście Tychy na koniec 2013r. zarejestrowanych było 120 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych co stanowi 5,8% wszystkich, którzy ukończyli szkoły ponadgimnazjalne na terenie miasta w 2013r. oraz 2,9% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

➤ Spośród wszystkich zarejestrowanych w mieście Tychy w 2013r. absolwentów (łącznie 120 osób) 36,6 % to absolwenci szkół średnich technicznych; 29,2% liceów ogólnokształcących; 19,2% zasadniczych szkół zawodowych; 15% szkół policealnych.

➤ W powiecie bieruńsko - lędzińskim na koniec 2013r. zarejestrowanych było 48 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych co stanowi 7,4% wszystkich, którzy ukończyli szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu w 2013r. oraz 3% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

➤ Spośród wszystkich zarejestrowanych w powiecie bieruńsko-lędzińskim w 2013r. absolwentów (łącznie 48 osób) 43,7 % to absolwenci szkół średnich technicznych; 39,6% zasadniczych szkół zawodowych; 16,7%; liceów ogólnokształcących.

➤ Ranking najliczniejszych pod względem liczby zarejestrowanych w PUP bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w mieście Tychy – stan na koniec 2013r.

- Inny zawód lub brak zawodu (35 bezrobotnych absolwentów)
- Technik logistik* (7 bezrobotnych absolwentów);
- Technik informatyk* (7 bezrobotnych absolwentów);
- Technik usług kosmetycznych* (5 bezrobotnych absolwentów);
- Fryzjer* (5 bezrobotnych absolwentów);
- Sprzedawca* (5 bezrobotnych absolwentów).

➤ Ranking najliczniejszych pod względem liczby zarejestrowanych w PUP bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bieruńsko-lędzińskim – stan na koniec 2013r.

- Górnik eksploatacji podziemnej (11 bezrobotnych absolwentów);
- Inny zawód lub brak zawodu (8 bezrobotnych absolwentów);
- Technik ekonomista* (7 bezrobotnych absolwentów);

- Technik logistik* (6 bezrobotnych absolwentów);
- Technik informatyk* (4 bezrobotnych absolwentów).

➔ Wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów (również absolwentów szkół spoza miasta Tychy i powiatu bieruńsko-lędzińskiego) w 2013 największą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie średnie (w tym ogólnokształcące i średnie zawodowe) – 159 osób tj. 48% spośród wszystkich zarejestrowanych absolwentów oraz wykształcenie wyższe – 128 osób, tj. 39% spośród wszystkich zarejestrowanych absolwentów.

➔ Bezrobocie wśród absolwentów kierunków technicznych i zawodowych związane jest z niedopasowaniem kierunku nauczania do predyspozycji i zainteresowań zawodowych danej osoby. Kierunek nauczania jest wybierany mało świadomie, bardzo często pod wpływem grupy rówieśniczej lub rodziców. Konsekwencją tego, już po ukończonej szkole jest niechęć do podjęcia zatrudnienia na stanowisku związanym z zawodem wyuczonym lub też nieprzystąpienie do egzaminu zawodowego. Potrzebne jest zatem wzmocnienie doradztwa zawodowego, w szczególności na etapie wyboru kierunku kształcenia, który to kierunek oprócz dopasowania do indywidualnych predyspozycji powinien być zgodny z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy.